

Individ- och familjeförvaltningen
Gunilla Westberg

Yttrande Remiss - Ds 20197 Ny modell för statsbidrag till vissa ideella organisationer inom brottsofferområdet

Bakgrund

Sedan 70-talet har ideella kvinno- och tjejjourer spelat en central roll i samhällets arbete för våldsutsatta kvinnor och barn. Också brottsofferjourerna har spelat en viktig roll. Verksamheterna är angelägna och kan få både statliga som kommunala bidrag. Det offentliga ansvar för stöd och skydd till brottsoffer har gradvis skärpts och då också kraven på de jourer som har skyddade boenden. Av promemorian framgår att det är angeläget att se över det ekonomiska stödet till dessa organisationer. Inte minst för att de olika bidragen inte ska överlappa varandra. Det behöver också säkerställas att de kommunala verksamhetsbidragen – avsedda att stärka organisationernas roll som komplement till de kommunala uppdragen och opinionsbildare - inte går till att finansiera skyddade boenden.

Förslaget

En samlad förordning för statens stöd till ideella organisationer som bedriver verksamhet huvudsakligen inriktat på att stödja brottsoffer eller att förebygga eller motverka brott inom områdena:

- Våld mot kvinnor,
- våld i nära relationer,
- hedersrelaterat våld och förtryck, eller
- prostitution och människohandel för sexuella ändamål

Förslaget innebär att befintliga statsbidrag som Socialstyrelsen förmedlar sammanförs. Det bedöms förenkla administrationen både för Socialstyrelsen (som föreslås vara handläggande myndighet också för den nya förordningen) och för dem som söker bidrag. Bidraget ska kunna sökas för två år för att ge organisationerna bättre möjlighet att planera sin verksamhet. Bidraget riktas till organisationerna i egenskap av röstbärare och för att de ger kompletterande medborgarservice. Skillnaden mellan det som är ett kommunalt ansvar, skydd och stöd till utsatta, och civilsamhällets uppgift som opinionsbildare och att vara komplement till kommunerna ska göras tydlig. Den analys som gjorts visar att det förekommer att de föreningsbidrag som kommunerna beviljar de lokala kvinnojourerna täcker en del av kostnaderna för skyddat boende.

Den föreslagna förordningen är i linje med den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor liksom den s.k. Istanbulkonventionen där Sverige förbundit sig att stödja civilsamhällets arbete med att bekämpa mäns våld mot kvinnor.

Det föreslås också att en lämplig aktör ska få i uppdrag att undersöka hur kommunerna anlitar enskilda verksamheter och finansierar insatsen skyddat boende. Syftet är att få en nationell överblick över de finansiella förutsättningarna för aktörer som driver skyddade boenden.

De som bedöms beröras av förändringen är vissa ideella organisationer som är verksamma inom brottsofferområdet. På den lokala nivån kommer tillämpningsområdet för den nya förordningen att breddas i förhållande till nuvarande förordning om statsbidrag till kvinno- och tjejjourer. Detta då tillämpningsområdet sammanfaller med den nationella strategin och därmed också riktar sig till organisationer som ger insatser till män som utsätts för respektive utövar eller riskerar att utöva våld, våldsutsatta hbtq-personer eller i övrigt bedriver brottsofferstödande eller förebyggande verksamhet. Förslagen kommer också att beröra staten direkt genom att Socialstyrelsen föreslås som handläggande myndighet samt indirekt som bidragsgivare. I begränsad omfattning kan också domstolar och länsstyrelserna komma att beröras. Kommunerna finns inte med bland de instanser som förväntas beröras.

Yttrande

Förslaget innebär en förenkling och ett tydliggörande av olika intressenters uppdrag liksom att de statliga medel som avsätts används till det som är tänkt. En ökad tydlighet och förenklad hantering kan bara bedömas vara positivt.